

Årsmötesprotokoll 2019-03-23 för Odensholms byalag

Mötet hölls i Österledskyrkan i Uppsala. 51 vuxna och 4 barn var närvarande.

1. Mötets öppnande

Saga Adolfsson hälsade alla medlemmar välkomna, och förklarade årsmötet öppnat.

2. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet

Owe Fahlström valdes till mötesordförande och Lotta Odmar valdes till mötessekreterare.

3. Val av justeringsmän

Christina Erkas och Britt-Inger Persson valdes till justeringsmän.

4. Godkännande av kallelse till årsmötet och godkännande av dagordning

Årsmötet beslutade att mötet var behörigt sammankallat och dagordningen godkändes.

5. Föredragning av verksamhetsberättelsen

Verksamhetsberättelsen utdelades skriftligt på årsmötet och Saga gick igenom den. **Bilaga 1.** Inga frågor fanns och det kom positiva synpunkter om verksamhetsberättelsen.

6. Föredragning av årsredovisning, balans och resultaträkning

Bilaga 2

Mats Erkas föredrog årsredovisningen för 2018 både för Odensholms byalag och för MTÜ Osmussaare Külaühing, som är den estländska delen av byalaget. Mats redogjorde för utgifter och inkomster under året. Mats berättade att stora intäkter har kommit till fonden för Odensholms kulturarv. Under 2018 har intäkterna varit ca 217 000 Kr. Bidrag har kommit från Estlandssvenskarnas Kulturförvaltning med 10 226 Kr, från Stiftelsen Olle Engqvist Byggmästare med 100 000 Kr och 20 000 Kr är överförda från byalagets medlemskonto enligt beslut från årsmötet 2018. Det har också gått väldigt bra med gåvorna för stockar. Antalet ”sålda” stockar var 87 st t o m 2018-12-31. Tillgångar vid årets slut var för medlemskontot 22 712 Kr och för fonden för Odensholms kulturarv var tillgångarna ca 238 000 Kr. För MTÜ Osmussaare Külaühing var tillgångarna 6602 Euro som är det bokförda värdet av tomten. Tillgångarna på fondkontot är nu i mars 2019 ca 249 000 Kr. Inga synpunkter eller frågor fanns angående den ekonomiska redovisningen.

7. Revisorernas berättelse

Saga läste upp revisionsberättelsen. Mats Karlgren har granskat årsredovisningarna samt lämnat revisionsberättelsen. Mats Karlgren rekommenderar att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna året. **Bilaga 3**

8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

Årsmötet beslutade, med stöd av revisionsberättelsen, att ge styrelsen ansvarsfrihet för det gångna året.

9. Val av styrelse, suppleanter och kontaktmän för 2019

Val av styrelse för 2019 i Odensholms byalag:

Frans Sjölander avgår som styrelseledamot.

Årsmötet beslutade att välja följande till styrelsen i Odensholms byalag, enligt valberedningens förslag:

Omval av samtliga för 1 år och nyval av Tomas Brus som ordinarie ledamot.

Ordförande: Saga Adolfsson

Sekreterare: Lotta Odmar

Kassör: Mats Erkas

Ledamöter: Lennart Marks, Annette Brus, Jens Sjölander, Evelina Brus och Tomas Brus.

Suppleanter: Bertil Adolfsson, Stefan Brus, Jan Odmar och Annelie Erkas

Val av styrelse för 2019 i Mittetulundusühing Osmussaare Külaühing

Årsmötet beslutade att välja följande, valda för 1 år, omval:

Ordförande: Saga Adolfsson, Ledamöter: Göran Hoppe och Lotta Odmar. Ledamot/kassör: Mats Erkas Revisor: Mats Karlgren, Revisorssuppleant: Andreas Tangen

Kontaktmän för Odensholms byalag 2019

Bilaga 4

Årsmötet beslutar att välja samma kontaktmän för samtliga gårdar som för 2018. Mötet konstaterade att Niggors har en vakant plats och att vi inte har någon kontakt med någon från Niggors.

10. Val av revisor och revisorssuppleant för 2019

Årsmötet beslutade att välja om Mats Karlgren som Revisor och Andreas Tangen som Revisorssuppleant, båda för 1 år.

11. Fråga om behörighet för ordförande och kassör att, var för sig, teckna firma år 2019

Årsmötet beslutade att som behöriga att teckna Odensholms byalags firma, var för sig, är ordförande Saga Adolfsson, pnr xxxxxxxx och kassören Mats Erkas, pnr xxxxxxxx.

12. Fastställande av medlemsavgift för 2020.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften som tidigare ska vara 150 Kr per år/medlem, men högst 400 Kr per familj som är bosatta på samma adress.

13. Information från styrelsen till årsmötet om läget i byggprojektet för Holmbogården, vår hembygdsgård på Odensholm

Saga berättar för årsmötet om bakgrund, syfte och hur byalaget genom åren som gått sedan 1991 har arbetat med att bevara kulturarvet på Odensholm. Saga ger en historisk återblick och berättar bl a om när byalaget under åren 2006 - 2012 genomförde restaureringen av kapellruinen, Jesu Kapell och gravgården. De är nu sedan 2014, skyddade som kulturminnesmärken av estniska riksantikvarieämbetet. Saga beskriver att efter kapellprojektet mognade tanken att kunna göra något mer och hon beskriver vägen fram till tomköpet 2016. En fråga från en medlem var om hur de 5 åren räknas som vi har på oss att bygga hembygdsgården räknas. Saga och Göran svarade att huset ska vara klart senast 2021 men att vi säkert kan få uppskov om det behövs och att om vi bara har börjat bygget så går det nog bra. Mats berättar, reflekterar och motiverar varför det är viktigt att bevara kulturarvet på Odensholm genom att bygga en hembygdsgård att samlas kring. Mats vänder sig till årsmötet och beskriver varför det är viktigt att inte glömma bort kulturarvet och historien särskilt i denna tid med krig och flykt. Att kunna bevara och berätta om våra förfäder som levde i fred på den lilla ön i generationer är viktigt.

Årsmötet applåderade uppskattande Mats och Sagas inlägg.

14. Frågor från styrelsen till årsmötet om

- Sommarresa 2019, förslag vecka 31

Årsmötet enades om att gemensamt talko/sommarresa till Odensholm blir vecka 31 i månadsskiftet juli/augusti. Den som vill följa med ska anmäla sig till Saga så snart som möjligt. Vi kommer också att maila till medlemmarna om resan. Saga och Lea preliminärbokar kommunens hus och båtresorna under veckan. Det går bra att stanna flera dagar eller att bara åka ut på en dagstur. Byalaget betalar och bokar båtresorna till och från Odensholm. Vi ska sköta om kapellgården och tomten. Man kan bo i eget tält eller i Nuckö kommuns informationshus.

- Lea informerade om att vi ska laga putsen på kapellets långhus. Lite puts har ramlat ned vilket bl a beror på frostsador. Vi behöver 2 - 3 säckar färdigblandat bruk, vatten, baljor och verktyg. Lea ska göra en instruktion till oss och skriva till Estniska Riksantikvarieämbetet att vi utför detta arbete i sommar.

- Höstmöte 2019

- Styrelsen frågar om intresse finns att vi också ska ha en höstaktivitet. Årsmötet är intresserat

av det. Olika förslag finns: Föredrag i Uppsala och fika en lördag, utflykt till Ormön, Aktivitet på SOV, Wallingatan, ex Pubkväll eller annat. Styrelsen tar upp det på nästa möte.

15. Övriga frågor

- Inga övriga frågor eller synpunkter fanns från medlemmarna

16. Mötets avslutande

- Owe Fahlström tackade alla och förklarade årsmötet avslutat.

Vid protokollet: datum / - 2019, datum / -2019

Lotta Odmar
Mötessekreterare

Owe Fahlström
Mötesordförande

Justeras: datum / - 2019,

datum / -2019

Christina Erkas
Justeringsman

Britt-Inger Persson
Justeringsman

Verksamhetsberättelse för Odensholms byalag 2018 Bilaga 1

Styrelse för Odensholms byalag 2018 har varit:

Ordförande: Saga Adolfsson

Sekreterare: Lotta Odmar

Kassör: Mats Erkas

Ledamöter: Lennart Marks, Annette Brus, Jens Sjölander, Frans Sjölander och Evelina Brus

Suppleanter: Bertil Adolfsson, Stefan Brus och Jan Odmar, Annelie Erkas och Tomas Brus

Revisor: Mats Karlgren, Revisorssuppleant: Andreas Tangen

Styrelse för den estländska delen av byalaget, Mittetulundusühing Osmussaare

Külaühing, har under 2018 varit:

Ordförande: Saga Adolfsson

Ledamöter: Göran Hoppe och Lotta Odmar, Ledamot/kassör: Mats Erkas

Revisor: Mats Karlgren, Revisorssuppleant: Andreas Tangen

Sånna Sia aug 2018

Styrelsemöten

Fyra protokollförda möten har hållits under det gångna året.

Medlemsantal

Antalet betalande medlemmar 2018 uppgår till 113 stycken.

Årsmötet 2018

På årsmötet 2018 den 10 mars i Uppsala deltog 56 vuxna och 4 barn. Vi hade sedvanliga årsmötesförhandlingar och vi berättade om byggprojektet för hembygdsgården, Holmbogården, på Odensholm. Vi visade foton från gruppresan, utflykten till Odensholm och från talkot sommaren 2017. Det blev också tid för god soppa med tillbehör, fika och hembakta kakor. Det var mycket trevligt att mingla och umgås med våra släktingar och vänner. Tack! alla entusiastiska medlemmar, byalagets kockar, bagare, kökspersonal, och andra som gjorde att det blev ett väldigt bra årsmöte. Vi sjöng de gamla stämningsfulla sångerna tillsammans, och tackar kapellmästare Bertil Adolfsson och Thord Jansson på saxofon för proffsig fin musik

Kapellgården aug 2018

Sommarresan 2018

Vi var 14 personer, både från Sverige och från Estland, som var på Odensholm 4 dagar i månadsskiftet juli/augusti. Det började lite dramatiskt. Vi var tre personer som seglade från Hapsal på söndagen den 29 juli. Det var väldigt varmt minst 30 grader i Hapsal, men när vi närmade oss ön var det väldigt kallt i vattnet (10 grader) och också i luften. Det hade varit uppvällning. När vi hade ankrat i Storhamne kom det ett par åskväder med regn och blåst. När de hade upphört vi tänkte ro iland med jollen. Då kom plötsligt "en vit vägg". Det blåste enormt, båten låg på sidan med fönstren i vattnet och vibrerade, ankaret släppte och vi rycktes loss gång på gång och draggade mycket långt över Storhamne. Vi gick hårt på stora stenblock flera gånger. Vi flydde till Derhamn för natten.

Morgondimma i Storhamne

Den hårda blåsten visade sig vara en tromb som dragit över ön. Vi åkte vi ut till ön igen på måndagen och de andra kom senare på dagen. Vi låg sedan för ankar till torsdagen utan problem i lätta vindar eller stiltje. Vi såg vi flera stora lövträd som fallit av tromben och halva yttertakets takstolar på Erkas lada hade flugit av och låg platt på marken. Innertaket på ladan är dock kvar. Tromben hjälpte oss lite där då det är meningen att vi ska ta ner taket på ladan som är av eternit (asbest). Vi skötte om gravgården, krattade och lagade kapellgårdsmuren, det blev väldigt fint. På vår tomt har vi fällt trädet som stod där den nya husgrunden ska vara. Vi körde med röjsåg över tomten. Vi samlade upp trä från taket, kvistar från trädet till en hög som kan eldas senare. Vi sparade en del ved från trädet. Eterniten från den halva av taket som låg på marken har vi samlat upp. Vi har fått veta att vi ska få hjälp att skaffa undan det. Husgrunden för Holmbogården mättes upp på den gamla grunden för att se hur det kan se ut. Tack! till alla som var med för fina insatser och trevligt sällskap. Vi såg också en flock vita Ägretthägrar i Lihlhamne! Väldigt fina. Vi har hört att de kommer från fastlandet där de brukar vara vid Linnamäe. Fantastiska och varma dagar hade vi på Odensholm som avslutades med bastu och badtunnebad på onsdagskvällen! Vattnet låg spegelblankt. Himmel och hav var ett i horisonten mot Finland.

Ägretthägrar i Lihlhamne

Byalagets tomt i Bien

Holmbogården – ett kulturarv på Odensholm

Styrelsen arbetar vidare med byggprojektet för vår hembygdsgård. Kommunen, Lääne Nigula kommun, godkände "skissprojektet" för huset i januari 2018. För att gå vidare med byggprojektet behöver finansieringen vara ordnad. Preliminär tidsplan för projektet är nu att lantmätning/nybyggnadskarta är beställd till våren 2019. Därefter ska arkitekten slutföra byggnadsritningarna. Om finansieringen är god 2019-2020 kan vi begära offerter från timmerhusfirmor i Estland, göra en byggprojektplan och ev. anlita en byggprojektledare i Estland. Styrelsen har under 2018 arbetat med att söka medel till byggandet av Holmbogården genom ansökningar till olika stiftelser och fonder, med varierande resultat. Vi har fått ett bidrag på 10 000 Kr från Estlandssvenskarnas Kulturförvaltnings Stiftelse för 2018 och vi har fått 100 000 Kr från Stiftelsen Olle Engkvist Byggmästare. Vidare har 24 000 Kr beviljats från Estlandssvenskarnas Kulturförvaltnings Stiftelse för 2019, men ej erhållits ännu. Tyvärr fick vi inte bidrag från Stiftelsen Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur. Men vi gör ett nytt försök i höst med en omformulerad ansökan. Under 2018 har vi fått ett mycket bra resultat genom gåvorna till fondkontot i form av "köpta stockar". bidrag från Kulturförvaltningen, överskott från muggförsäljningen och bidrag till minne av Agnes Boström med mera. Det har också överförts 20 000 kr från medlemskontot till fondkontot genom beslut på årsmötet 2018. I skrivande stund har vi nu under första kvartalet 2019 sökt bidrag från Stiftelsen Längmanska kulturfonden, Riksantikvarieämbetet, och från Stiftelsen Wilhelm och Martina Lundgrens Understödsfond. Göran Hoppe har gett oss en ovärderlig hjälp med sakkunskap, formulering och motivering av vår ansökan till Riksantikvarieämbetet - bidrag till kulturarv. Det är tyvärr inte möjligt för oss, eftersom vår hembygdsgård finns i Estland, att söka bidrag till vår hembygdsgård från t ex Länsstyrelsen, den lokala kommunen, Jordbruksverket och liknande som föreningar med hembygdsgårdar i Sverige kan göra.

Jesu Kapell sett från havet norrifrån

Tomten

Vi har under våren 2018 betalat markskatt för tomten, vilket är en ringa summa. Vi har också lämnat in årsredovisning och statistik för den estländska delen av föreningen (Mittetulundusühing Osmussaare külaühing) i Estland med hjälp av Katrin Schönberg i juni.

Vattenledningen från brunnen som kommunen bekostar och gräver, enligt detaljplanen, ska gå över vår tomt. Saga har skrivit på ett dokument från kommunen att det går bra. Nästa sommar ska växthuset och stockhuset vara borta från vår tomt, enligt Rita Koppel. De har erbjudit oss att köpa stockhuset för 3000 Euro. Vi har tackat nej.

Styrelsen beslutade att vi ska ta bort den andra halvan av taket på ladugården också. Vi har fått veta att vi ska få hjälp att skaffa undan eterniten från taket. Vi planerar att bevara/restaurera ladugården.

Erkas ladugård efter tromben, halva yttertakets har blåst av

Trädet är fällt på tomten

Köp en stock till Holmbogården

Bidragen genom att köpa stockar har gett ett mycket gott resultat hittills och vi hoppas förstås att fler vill vara med och köpa stockar och bli delaktiga i att förverkliga byggandet av vår hembygdsgränd. Vi tackar alla som redan har bidragit till Holmbogården genom att skänka stockar!

Var med och bidra till finansieringen genom att symboliskt köpa en stock, i ditt eget eller någon annans namn. Gör detta genom att sätta in 1000 kr på Odensholms byalags bankgirokonto 281-2006 och märk inbetalningen "Holmbogården" och namnet på den som ska stå som ägare till stocken. Vi utfärdar då ett ägandebevis med det namn man önskar. Antingen kan man alltså själv stå som ägare eller så kan man ge bort en stock till någon och uppvakta denne med delaktighet i Holmbogården. Man kan också köpa en stock "till minne" av någon. Man kan naturligtvis också lämna ett större bidrag till flera stockar och kanske namnge fler personer som ska ha ägandebevis.

Odensholmsmuggarna,

som Lennart Marks har tagit fram, har varit väldigt populära. Muggen har ett motiv av Odensholms gamla fyr, Måjaken. Överskottet från muggarna har skänkts till fonden för Odensholms kulturarv – till Holmbogården. Vi tackar för det!

Kustbon och tidningen Estlandssvensk

Lotta och Saga har skrivit "Odensholmsspalten" i de fyra nummer av Kustbon som utkommit under året. Saga har skrivit en separat artikel i Kustbons decembernummer om Erkas flyktbåt som finns bevarad på Ormön i Roslagen och om ytterligare en flyktbåt på Ormön som finns kvar där som ett båtvrak. Bakgrunden är att sommaren 2018 fick de besök på Ormön av Mirja Arnshav från Sjöhistoriska museet och två kollegor. De var ute för att dokumentera flyktbåtar/båtvrak som finns i Roslagen och med vilka ester och estlandssvenskar kommit till Sverige. Mirja hade läst i Kustbon om Erkas båt som vi skrivit om efter en utflykt 2014 och som står bevarad på Ormön. Här följer underlag till artikeln i Kustbon, som Saga berättar: "Vi mindes nu att det funnits en annan flyktbåt som legat uppdragen i vassen på stranden som vid det här laget är helt igenväxt. Det finns en bild i en sparad tidning, "Dagen" från augusti 1984, där Valter Erkas står och visar vraket som redan då står på land och delvis har fallit ihop. När vi letade på platsen så fanns vrakdelar kvar, bl.a. stäven med borden lagade med plåtar över håll efter granatsplitter. (fortsättning på nästa sida)
T v Göran Erkas visar båtvraket efter "Tirpitz"

Vi hade som barn hört att man kallade båten "Tirpitz" efter ett krigsfartyg Vi har fått bekräftat av ett barnbarn till Axel Westerblom från Niggors, att det är Niggors båt, "morfar pratade alltid om den." I "Norttelje Tidning" från september 1983 finns ett reportage från Ormön där Ingrid Larsson, Axels dotter, berättar att de "rymde i en liten fiskebåt. Det var i februari 1944 och det var 13 personer i den lilla båten. Vi fick motorstopp två gånger under färden men vi lyckades få igång motorn igen." Enligt en skriftlig berättelse av Daniel Marks var det fem båtar som samtidigt lämnade Odensholm. De kom till Hangö och blev, efter tre dagars vila, skickade till Åbo och kom med den finska passagerarångaren Arthurus till Stockholm den 9 februari 1944. Båtarna blev kvar i Finland en tid men så småningom lyckades man få över dem till Sverige eftersom de behövdes på Ormön, dit Odensholmsborna kom med hjälp av Rågöstiftelsen."

Bokprojekt om Odensholm

Vi har till styrelsen fått ett förslag att delta i Estlandssvenskarnas kulturförvaltnings i Estland påbörjat bokprojekt om svenskbygderna i Estland. Den första boken i serien, om Rågösvenskarna, presenterades i Kustbon i decembernumret. Boken om Odensholm beräknar man färdigställa till 2020. Vi börjar nu arbetet med att ta fram och sammanställa material för att göra en bok om Odensholm och Odensholmsborna på liknande sätt.

Bien 1940

Kulturombud för Odensholm

Göran Hoppe har under 2018 varit byalagets kulturombud för Odensholm i Estlandssvenskarnas kulturförvaltning i Estland.

GDPR information från Odensholms byalag:

Den 25 maj 2018 trädde EU:s nya dataskyddslag, GDPR (General Data Protection Regulation) i kraft i Sverige. De nya reglerna innebär att kraven på hur vi som förening hanterar och lagrar personuppgifter höjs. Odensholms byalag har ett medlemsregister som innehåller Födelseår (för de som lämnat det) Anknytning till Gård/Familj, Efternamn, Förnamn, E-postadress (för de som lämnat det), Telefonnummer (för de som lämnat det), Utdelningsadress, Postnr, Ort, funktion i styrelsen, och Betalning av medlemsavgift. Medlemsregistret hanteras bara av ordförande och sekreterare. Uppgifterna används främst för att kunna nå våra medlemmar med information och årsmöteskallelser med e-post eller till hemadress. Om du har frågor eller t ex inte vill fortsätta att få information med e-post var snäll meddela Lotta.

Hemsidan: Nås på www.odensholm.se och uppdateras kontinuerligt av Lotta och Jan Odmar. Byalaget finns också på **Facebook (Odensholms byalag)** och **Instagram (Odensholms byalag)**

För styrelsen / Lotta Odmar och Saga Adolfsson

